

TWEE WILDE WELDOENERS

Toen dertigers Agnes Soboń en Brais Palmás elkaar drie jaar geleden tegenkwamen, vonden ze meteen ook een nieuwe droom: de Poolse ontwerper en de Spaanse fotograaf wilden samen de wereld rondreizen en projecten steunen die de wildernis beschermen. Intussen hebben ze al bijna 6.000 kilometer afgelegd – te voet, al fietsend of met de kano.

Door **Maya Toebat**

Een videogesprek met het Sea Shepherd-schip dat voor de Franse kust ligt, is niet evident, zelfs niet met de moderne technologie. Brais Palmás en Agnes Soboń – die momenteel aan boord van het schip verblijven – verschijnen heel even op mijn scherm, maar de verbinding is zo fragiel dat we snel overschakelen naar een gewone telefoonlijn. Ook die is maar net verstaanbaar.

Drie jaar geleden hadden Brais en Agnes niet kunnen denken dat ze samen op dit schip zouden zitten om het zeeleven te beschermen. De Spaanse fotograaf en Poolse ontwerper kennen elkaar nog maar sinds 2019, toen ze beiden een tijdje in een eiland op het Zweedse eiland Gotland verbleven. Daar werd vrij snel duidelijk dat ze twee grote passies delen: reizen en natuurbescherming. En omdat een plus een drie is, besloten ze hun interesses te bundelen in het project *Rewilders*. Het zou een wereldreis worden zonder eindbestemming en met een missie: over de hele wereld lokale initiatieven ondersteunen die zich inzetten voor natuurbehoud.

‘We vertrokken in Noord-Spanje, waar we een trektocht maakten door het Cantabrische gebergte’, vertelt Brais. ‘Daar leeft de lammergier, de grootste vogel van Europa, maar in de afgelopen vijftig jaar is die soort bijna uitgestorven. Ook de populatie bruine beren staat er onder druk. Daarna fietsten we naar Portugal, waar we toevallig een ornitholoog ontmoetten die ons inwijdde in de wereld van de aasgieren. We brachten ook een tijdje door met een fotograaf die gespecialiseerd is in Iberische wolven.’ Na een bezoek aan de familie van Brais trok het duo naar Agnes’ vaderland, Polen. ‘We fietsten helemaal naar de andere kant van Europa om een van de laatste Europese oerbossen te helpen beschermen. Dat bos is namelijk razendsnel aan het verdwijnen’, zegt Agnes. ‘We sloten ons aan bij een groep activisten, die met hun kamp de toegangswegen tot de houtkapgebieden blokkeerden, en documenteerden de oude bomen die extra bescherming moeten krijgen, maar in plaats daarvan gekapt worden.’

BETONNEN OERWOUDE

Het is een droom van velen: op reis vertrekken zonder dat je weet wanneer je zal terugkomen, en van dag tot dag beslissen waarin je zin hebt. Toch gaat er meer voorbereiding aan

vooraf dan je zou denken. ‘Je kunt niet zomaar aankloppen bij lokale organisaties. Soms zijn er toevallige ontmoetingen die onze tocht beïnvloeden, zoals die met de Portugese ornitholoog, maar met het grootste deel van de projecten hebben we vooraf contact opgenomen’, vertelt Brais. ‘Het leven onderweg verloopt wel spontaner’, zegt Agnes. ‘We weten meestal niet waar we zullen slapen of hoeveel kilometer we die dag afleggen. Er liggen een aantal plekken op de kaart vast, maar daartussen blijft alles onvoorspelbaar.’

Jullie reizen op eigen spierkracht en slapen in een tent. Maakt dat jullie vrijer?

— Brais: ‘Het is vooral een manier om zonder voetafdruk te reizen. Alles heeft een impact: het vliegtuig, hotels, benzine, geld. Wij willen zelfvoorzienend leven en zijn economisch bijna volledig onafhankelijk: we geven maar een halve euro per persoon per dag uit.’

Hoe kom je daarmee rond?

— Agnes: ‘We wildkamperen, verplaatsen ons met de fiets of te voet, hebben geen verzekeringen en door het actieve buitenleven blijven we gezond.’

Brais: ‘Bovendien eten we voedseloverschotten van supermarkten. Veertig procent van het in Europa geproduceerde voedsel wordt weggegooid, terwijl het nog perfect eetbaar is.’

Doet dit leven dicht bij de natuur nog meer beseffen hoe weinig wildernis er overblijft?

Brais: ‘Door op deze manier te reizen, beseft je inderdaad wat de impact is van onze gangbare levensstijl. En hoe moeilijk het is voor wilde dieren om in Europa te overleven.’

Agnes: ‘Het is bijvoorbeeld niet makkelijk om een goede kampeerplek te vinden, zonder geluid, zonder afval en met proper stromend water.’

EEUWIGE HORIZON

Je kunt ook thuis op de barricade staan voor de natuur. Waarom vinden jullie het belangrijk om rond te reizen?

— Agnes: ‘Als je op één plaats blijft, kun je je engageren op lange termijn, maar door te reizen verbinden we ons met mensen uit verschillende landen, die dezelfde intenties hebben, die ook protesteren en onderzoek doen. Dat is heel inspire-

rend. Bovendien verspreiden we al reizend de kennis van de mensen die we onderweg tegenkomen, van het ene project naar het andere. En met de persaandacht die we krijgen, geven we lokale initiatieven meer bekendheid.’

Brais: ‘Als buitenlander kun je je ook meer risico’s veroorloven. Dat merkte ik in Polen. Ik ben geen Poolse burger, dus ik kon riskante acties ondernemen zonder te vrezen dat ze mijn huis of auto in beslag zouden nemen. Ik heb niet eens een huis of auto.’

Agnes: ‘Toch is het niet zo dat we voortdurend op pad zijn. Soms blijven we voor een langere periode bij één initiatief, zoals nu op de boot van Sea Shepherd, waar we twee maanden doorbrengen.’

Hoe zijn jullie daar beland?

— Brais: ‘Ik droom er al jaren van om mee te varen met Sea Shepherd en toch hadden we dit niet op voorhand gepland. Toen we afgelopen zomer van Spanje naar Polen fietsten, raakten we aan de praat met een man die op het einde van het gesprek terloops liet vallen dat hij bij Sea Shepherd werkte. Dankzij hem kunnen we hier meelopen.’

Het schip ligt nu ter hoogte van de Franse kust. Wat is jullie uitzicht?

— Brais: ‘In de verte zien we Bretagne, maar ons uitzicht wordt momenteel vooral bepaald door een gigantisch schip dat vlakbij ligt. Het staat op grote palen boven het water en boort gaten in de bodem om windmolens te plaatsen. Het ziet eruit als een enorm monster.’

Agnes: ‘Sea Shepherd heeft al een officiële klacht ingediend. Dit is namelijk een zeer gevoelig gebied, waar veel bedreigde diersoorten leven, die door de EU beschermd worden. Toch heeft de Franse regering toestemming gegeven om hier een windmolenpark te maken.’

Hoe ziet jullie dagelijkse routine op de boot eruit?

— Brais: ‘Ik maak als fotograaf deel uit van de mediaploeg en onze taken verschillen van dag tot dag. Als we aan het varen zijn, bewerk ik de foto’s en stuur ik ze naar het team op het vaste land. En als er iets gaande is bij de nabijgelegen boten, varen we met een rubberboot zo dicht mogelijk om foto’s te maken. Ik moet dus 24 uur per dag klaarstaan.’

Agnes: ‘Ik ben souschef en bereid veganistisch eten voor de hele

IN HET KORT

Onder de naam *Rewilders* reizen eco-activisten Agnes Soboń (Polen) en Brais Palmás (Spanje) op eigen wandel-, fiets- en vaarkracht door Europa om wilde planten en dieren te beschermen. Dat doen ze door onderweg natuurbehoudsprojecten te ondersteunen. Ze gaan bijvoorbeeld mee op patrouille in beschermde gebieden, blokkeren vissersschepen of controleren wildcamera’s. Momenteel bevinden ze zich aan boord van een schip van Sea Shepherd, een milieu-organisatie die het zeeleven wil beschermen.

ploeg. Daarmee zijn ze zo’n 10 uur per dag bezig: activisten voeden stopt nooit.’

Brais: ‘Er zijn ook nog monteurs, officieren, navigators, een team in de kombuis... In totaal leven we hier met zo’n 24 mensen.’

Is dit de eerste keer dat jullie op zee wonen?

— Agnes: ‘Ja, en het staat in contrast met de afgelopen jaren, die we al fietsend in een groene omgeving doorbrachten. Maar hier kunnen we wel de hele tijd de horizon zien.’

Brais: ‘De boot doet me ook denken aan de eilandjes waar ik gewoond heb. We leven hier in een kleine ruimte met een groep mensen die hetzelfde doel hebben.’

Is er één moment uit de reis dat jullie extra koesteren?

— Brais: ‘Ik zal niet snel zal vergeten dat ik een bizon in Polen probeerde te fotograferen en moest gaan lopen omdat ik achtervolgd werd.’ (lacht)

Agnes: ‘Of toen we in de zomer op weg waren naar Polen en toevallig een kampeerplek vonden aan de rand van een meer, dat verborgen lag achter dichte struiken. Bij het ontwakken werden we omringd door tientallen vogels en enkele meters verderop zat een ijsvogel. Dat is een geweldige cadeau om de dag mee te beginnen.’